TARPTAUTINIAIS SUSITARIMAIS ĮSTEIGTŲ ORGANŲ PRIIMTI AKTAI

Pagal tarptautinę viešąją teisę, juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29-gen/wp29fdocstts.html

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) taisyklė Nr. 122 „Suvienodinti M, N ir O kategorijų transporto priemonių patvirtinimo, atsižvelgiant į šildymo sistemas, techniniai reikalavimai“ [2020/110]

Įtrauktas visas galiojantis tekstas, įskaitant:

taisyklės pradinės redakcijos 5 papildymą. Įsigaliojimo data – 2019 m. spalio 15 d.

TURINYS

TAISYKLĖ

1. Taikymo sritis
2. Terminų apibrėžtys. Bendros apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Patvirtinimas
5. I dalis. Transporto priemonės tipo patvirtinimas atsižvelgiant į šildymo sistemą
6. II dalis. Šildymo sistemos patvirtinimas atsižvelgiant į eksploatavimo saugą
7. Transporto priemonės arba sudedamosios dalies tipo patvirtinimo pakeitimas ir tipo išplėtimo patvirtinimas
8. Gamybos atitiktis
9. Sankcijos už gamybos neatitiktį
10. Visiškas gamybos nutraukimas
11. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai

PRIEDAI

1 priedas - Informaciniai dokumentai ir pranešimo blankai

2 priedas - Patvirtinimo ženklų išdėstymas

3 priedas - Šildymo sistemoms, naudojančioms šilumos likutį, taikomi reikalavimai. Oras

4 priedas - Oro kokybės bandymo tvarka

5 priedas - Temperatūros matavimo tvarka

6 priedas - Degimo šildytuvų išmetamų medžiagų bandymo tvarka

7 priedas - Degimo šildytuvams taikomi papildomi reikalavimai

8 priedas - Suskystintųjų naftos dujų (SND) degimo šildytuvų ir suskystintųjų naftos dujų (SND) šildymo sistemų saugos reikalavimai

9 priedas - ADR apibrėžtoms tam tikroms transporto priemonėms taikomos papildomos nuostatos

1. TAIKYMO SRITIS

1.1. Ši taisyklė taikoma visoms M, N ir O ([1]) kategorijų transporto priemonėms, kuriose sumontuota šildymo sistema.

Tipo patvirtinimas suteikiamas pagal:

1.2. I dalis. Transporto priemonės tipo patvirtinimas atsižvelgiant į šildymo sistemą

1.3. II dalis. Šildymo sistemos patvirtinimas atsižvelgiant į eksploatavimo saugą

2. TERMINŲ APIBRĖŽTYS. BENDROS APIBRĖŽTYS

Šioje taisyklėje vartojamų terminų apibrėžtys:

2.1. transporto priemonė – M, N arba O1/kategorijos transporto priemonė, kurioje sumontuota šildymo sistema;

2.2. gamintojas – asmuo arba įstaiga, atsakinga tipo patvirtinimą suteikiančiai institucijai už visus tipo tvirtinimo procedūros klausimus ir gamybos atitikties užtikrinimą. Asmuo arba įstaiga nebūtinai turi tiesiogiai dalyvauti visuose transporto priemonės arba sudedamosios dalies, kurios tipo tvirtinimo procedūra atliekama, gamybos etapuose;

2.3. transporto priemonės vidus – keleiviams ir (arba) kroviniui skirtos uždaros transporto priemonės erdvės;

2.4. salono šildymo sistema – bet kokio tipo įtaisas temperatūrai salone didinti;

2.5. krovinio skyriaus šildymo sistema – bet kokio tipo įtaisas temperatūrai krovinio skyriuje didinti;

2.6. krovinio skyrius – kroviniams skirta transporto priemonės vidinė erdvė;

2.7. salonas – vairuotojui ir keleiviams skirta transporto priemonės vidinė erdvė;

2.8. dujinis kuras – normalios temperatūros ir slėgio (288,2 K ir 101,33 kPa) sąlygomis dujų pavidalo kuras, kaip antai suskystintosios naftos dujos (SND) ir suslėgtosios gamtinės dujos (SGD);

2.9. perkaitimas – dėl degimo šildytuvo šildomo oro įleidimo angos visiško užsikimšimo susidariusi būsena;

3. PATVIRTINIMO PARAIŠKA

3.1. Transporto priemonės tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į šildymo sistemą, paraiška

3.1.1. Transporto priemonės tipo patvirtinimo, atsižvelgiant į šildymo sistemą, paraišką teikia transporto priemonės gamintojas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas.

3.1.2. Paraiška teikiama kartu su toliau nurodytais dokumentais (trimis egzemplioriais) ir šia informacija:

3.1.2.1. išsamus transporto priemonės tipo aprašas, atsižvelgiant į konstrukciją, matmenis, konfigūraciją ir sudedamąsias medžiagas;

3.1.2.2. šildymo sistemos ir jos bendro išdėstymo brėžinys.

3.1.3. Informacinio dokumento pavyzdys pateikiamas 1 priedo 1 dalies 1 priedėlyje.

3.1.4. Tipo patvirtinimo bandymus atliekančiai techninei tarnybai pateikiama tvirtintiną transporto priemonės tipą atitinkanti transporto priemonė.

([1]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, 2 punktas,
http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

3.1.5. Jeigu tvirtintinoje transporto priemonėje įrengiamas šildytuvas, kuriam suteiktas EEK tipo patvirtinimas, tipo patvirtinimo numeris ir gamintojo naudojami šio tipo šildytuvo tipo žymenys nurodomi transporto priemonės tipo patvirtinimo paraiškoje.

3.1.6. Jeigu tvirtintinoje transporto priemonėje įrengiamas šildytuvas, kuriam nesuteiktas EEK tipo patvirtinimas, vienas tvirtintiną tipą atitinkantis bandinys pateikiamas techninei tarnybai.

3.2. Šildytuvo tipo patvirtinimo paraiška

3.2.1. Šildytuvo, kaip sudedamosios dalies, tipo patvirtinimo paraišką teikia šildymo sistemos gamintojas.

3.2.2. Kartu su ja pateikiami trys toliau nurodomų dokumentų egzemplioriai ir šie duomenys:

3.2.2.1. išsamus šildymo sistemos tipo aprašas, atsižvelgiant į konstrukciją, matmenis, konfigūraciją ir sudedamąsias medžiagas;

3.2.2.2. šildymo sistemos ir jos bendro išdėstymo brėžinys.

3.2.3. Informacinio dokumento pavyzdys pateikiamas 1 priedo 1 dalies 2 priedėlyje.

3.2.4. Vienas tvirtintiną tipą atitinkantis šildytuvo bandinys pateikiamas techninei tarnybai.

3.2.5. Bandinys aiškiai pažymimas nenutrinamu pareiškėjo prekės pavadinimu ar ženklu ir tipo žymeniu.

4. PATVIRTINIMAS

4.1. Jeigu pagal šią taisyklę patvirtinti pateiktas tipas atitinka atitinkamos (-ų) šios taisyklės dalies (-ių) reikalavimus, jis turi būti patvirtintas.

4.2. Kiekvienam patvirtintam tipui suteikiamas patvirtinimo numeris. Pirmaisiais dviem skaitmenimis (dabar įrašyti 00 atitinka taisyklės pradinę redakciją) nurodoma pakeitimų, į kuriuos įtraukti patvirtinant tipą padaryti naujausi ir svarbiausi taisyklės techniniai pakeitimai, serija. Ta pati susitariančioji šalis negali suteikti to paties numerio kitam transporto priemonės tipui.

4.3. Pranešimas apie transporto priemonės tipo patvirtinimą arba patvirtinto tipo išplėtimą pagal šią taisyklę perduodamas šią taisyklę taikančioms Susitarimo šalims naudojant vieną iš šios taisyklės 1 priedo 2 dalyje pateiktų pavyzdžių formų.

4.4. Prie kiekvienos transporto priemonės, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą transporto priemonių tipą, ir kiekvienos atskirai pateiktos sudedamosios dalies, atitinkančios pagal šią taisyklę patvirtintą tipą, aiškiai matomoje ir lengvai prieinamoje vietoje, nurodytoje patvirtinimo formoje, pritvirtinamas tarptautinis patvirtinimo ženklas, kurį sudaro apskritimas, kuriame įrašyta raidė E ir tipą patvirtinusios šalies skiriamasis numeris ([2]).

4.5. Jeigu suteiktas sudedamosios dalies tipo patvirtinimas, nurodomas šios taisyklės numeris, toliau raidė R, brūkšnelis ir patvirtinimo numeris pagal 4.2 punktą.

([2]) 1958 m. Susitarimo šalių skiriamieji numeriai nurodyti Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 3 priede, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev. 6, 3 priedas, http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

4.6. Jeigu tipas šalyje, patvirtinusioje tipą pagal šią taisyklę, atitinka tipą, patvirtintą pagal vieną ar kelias kitas prie Susitarimo pridėtas taisykles, 4.2 punkte nurodyto ženklo galima nekartoti; tokiu atveju visų taisyklių, pagal kurias patvirtinimas suteiktas šalyje, patvirtinusioje tipą pagal šią taisyklę, papildomi numeriai ir ženklai pateikiami stulpeliais 4.2 punkte nurodyto ženklo dešinėje.

4.7. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

4.8. Jeigu ženklinama transporto priemonė, patvirtinimo ženklas pateikiamas greta arba ant gamintojo pritvirtintos transporto priemonės duomenų plokštelės.

4.9. Šios taisyklės 2 priede pateikta patvirtinimo ženklo išdėstymo pavyzdžių.

5. I DALIS. TRANSPORTO PRIEMONĖS TIPO PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į ŠILDYMO SISTEMĄ

5.1. Apibrėžtis

Šios taisyklės I dalyje:

5.1.1. transporto priemonės tipas, atsižvelgiant į šildymo sistemą – transporto priemonių, kurios nesiskiria tokiomis esminėmis savybėmis, kaip šildymo sistemos veikimo principas (– ai), tipas.

5.2. Specifikacijos

5.2.1. Kiekvienos transporto priemonės salone įrengiama šildymo sistema. Jeigu transporto priemonės krovinio skyriuje įrengiama šildymo sistema, ji turi atitikti šios taisyklės reikalavimus.

5.2.2. Transporto priemonės, kurios tipas turi būti patvirtintas, šildymo sistema turi atitikti šios taisyklės II dalies reikalavimus.

5.3. Degimo šildytuvų, elektrinių šildytuvų ir šilumos siurblio šildymo sistemų įrengimo transporto priemonėse reikalavimai

5.3.1. Taikymo sritis

5.3.1.1. Laikantis 5.3.1.2 punkto nuostatų, šildytuvai įrengiami vadovaujantis 5.3 punkto reikalavimais.

5.3.1.2. O kategorijos transporto priemonės, kuriose įrengti skystojo kuro šildytuvai, laikomi atitinkančiais 5.3 punkto reikalavimus.

5.3.2. Šildytuvo įrengimas

5.3.2.1. Prie šildytuvo esančios kėbulo dalys ir visos kitos sudedamosios dalys turi būti apsaugotos nuo pernelyg didelės šilumos, o degalai ar tepalai – nuo galimos taršos.

5.3.2.2. Šildytuvas neturi kelti gaisro pavojaus, net jeigu perkaistų. Šis reikalavimas pripažįstamas įvykdytu, jeigu montuojant užtikrinamas tinkamas atstumas iki visų dalių ir tinkamas vėdinimas, naudojant ugniai atsparias medžiagas ar šilumos ekranus.

5.3.2.3. Jei tai yra M2 ir M3 kategorijų transporto priemonės, degimo šildytuvas negali būti įrengtas salone. Tačiau ją galima montuoti sandariame apvalkale, kuris turi atitikti ir 5.3.2.2 punkto sąlygas.

5.3.2.4. 7 priedo 4 punkte nurodytas žymuo (arba jo dublikatas) turi būti pritvirtintas taip, kad, sumontavus degimo šildytuvą transporto priemonėje, jį būtų galima lengvai perskaityti.

5.3.2.5. Reikėtų imtis visų pagrįstų atsargumo priemonių, kad šildytuvas būtų įrengtas taip, kad sužeidimo ir žalos asmeniniam turtui rizika būtų kuo mažesnė.

5.3.3. Degimo šildytuvų kuro tiekimo sistema

5.3.3.1. Kuro pripildymo įtaisas negali būti įrengtas salone ir turi būti patikimai uždengtas uždoriu, kad kuras nenutekėtų.

5.3.3.2. Jeigu tai skystojo kuro šildytuvai, kurių tiekimo sistema įrengta atskirai nuo transporto priemonės, kuro tipas ir pripildymo įtaiso vieta turi būti aiškiai paženklinti.

5.3.3.3. Prie kuro pripildymo angos turi būti pritvirtintas pranešimas, kad, prieš užpildant šildytuvą kuru, jis turi būti išjungtas. Be to, į gamintojo naudojimo instrukcijas turi būti įtraukti tinkami patarimai.

5.3.4. Degimo šildytuvų išmetamų teršalų sistema

5.3.4.1. Išmetimo anga turi būti įrengta taip, kad pro ventiliatorius, šildomo oro įleidimo angas ar atidaromus langus išmetamos medžiagos nepatektų į transporto priemonę.

5.3.5. Degimo šildytuvų degimo oro įleidimo anga

5.3.5.1. Į šildytuvo degimo kamerą oras neturi būti įtraukiamas iš transporto priemonės salono.

5.3.5.2. Oro įleidimo anga turi būti taip įrengta ar apsaugota, kad jos nebūtų galima užkimšti šiukšlėmis ar uždengti bagažu.

5.3.6. Šildomo oro įleidimo anga

5.3.6.1. Tiekiamas šildomas oras gali būti šviežias arba recirkuliuojamas; jis turi būti įtrauktas iš švarios zonos, kurios negali užteršti eigos variklio, degimo šildytuvo ar kurio nors kito transporto priemonės įtaiso išmetami dūmai.

5.3.6.2. Įleidimo ortakis turi būti apsaugotas tinkleliu ar kitomis tinkamomis priemonėmis.

5.3.7. Šildomo oro išleidimo anga

5.3.7.1. Bet koks ortakis karštam orui pro transporto priemonę nukreipti turi būti įrengtas ar apsaugotas taip, kad jį palietus nebūtų galima susižeisti ar padaryti žalos.

5.3.7.2. Oro išleidimo anga turi būti įrengta ar apsaugota taip, kad jos nebūtų galima užkimšti šiukšlėmis ar uždengti bagažu.

5.3.8. Automatinis degimo šildymo sistemos valdymo įtaisas

5.3.8.1. Šildymo sistema turi išsijungti automatiškai, kuro tiekimas turi būti sustabdytas per penkias sekundes nuo transporto priemonės variklio išjungimo. Jeigu rankinis įtaisas jau yra įjungtas, šildymo sistema gali ir toliau veikti.

6. II DALIS. ŠILDYMO SISTEMOS PATVIRTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į EKSPLOATAVIMO SAUGĄ

6.1. Terminų apibrėžtys

Šios taisyklės II dalyje:

6.1.1. šildymo sistema – bet kokio tipo įtaisas temperatūrai transporto priemonės viduje, taip pat ir krovinio skyriuje didinti;

6.1.2. degimo šildytuvas – skystąjį ar dujinį kurą, o ne transporto priemonės eigos variklio šilumos nuostolius tiesiogiai naudojantis įtaisas;

6.1.3. šildymo sistemų tipas – įtaisai, kurių nesiskiria šios esminės savybės:

— energijos tiekimas (pvz., skystasis kuras arba elektra),

— šilumnešis (pvz., oras ar vanduo),

— vieta transporto priemonėje (pvz., salonas ar krovinio skyrius).

6.1.4. šildymo sistema, naudojanti šilumos nuostolius – bet kokio tipo įtaisas, transporto priemonės vidaus temperatūrai didinti naudojantis transporto priemonės eigos variklio šilumos nuostolius; šilumnešiu gali būti vanduo, tepalas ar oras;

6.1.5. elektrinis šildytuvas – įtaisas, transporto priemonės vidaus temperatūrai didinti naudojantis iš vidaus ar išorės šaltinio gaunamą elektros energiją. Pagal šią taisyklę elektriniais šildytuvais nelaikomi elektriniai įtaisai, kurie yra įrengiami kartu su pagrindine šildymo sistema ir kurių pagrindinė funkcija nėra transporto priemonės vidaus šildymas. Pvz., pagal šią taisyklę elektriniais šildytuvais nelaikomi elektriniai įtaisai, įrengiami sudedamosiose dalyse tik tam, kad ją šildytų;

6.1.6. šilumos siurblio šildymo sistema – bet kokio tipo termodinaminis šildymo įtaisas, pritaikytas atsinaujinančiųjų išteklių energijai naudoti, kuriuo tam tikras kiekis šilumos iš vienos terpės (oro ar vandens) perkeliamas į kitą terpę siekiant padidinti temperatūrą transporto priemonės viduje. Pagal šią taisyklę šilumos siurblio šildymo sistemomis nelaikomos šilumos siurblio šildymo sistemos, kurios yra įrengiamos kartu su pagrindine šildymo sistema ir kurių pagrindinė funkcija nėra transporto priemonės vidaus šildymas.

6.2. Specifikacijos. Bendros specifikacijos

Šildymo sistemoms taikomi reikalavimai:

— į saloną patenkantis šildomas oras neturi būti užterštas labiau už orą prie įleidimo į transporto priemonę angos,

— transporto priemonei važiuojant keliu, vairuotojams ir keleiviams turi būti neįmanoma prisiliesti prie galinčių nudeginti transporto priemonės detalių ar nudegti įkaitus orui,

— degimo šildytuvų išmetamos medžiagos turi atitikti priimtinas ribines vertes.

Visų šių reikalavimų bandomosios patikros procedūros nustatytos 4, 5 ir 6 prieduose.

6.2.1. Šioje lentelėje nurodyti priedai, kurie taikomi tam tikro tipo šildymo sistemai, įrengtai atitinkamos kategorijos transporto priemonėse:

Šildymo sistema	*Transporto priemonės kategorija*	*4 priedas Oro kokybė*	*5 priedas Temperatūra*	*6 priedas Išmetimas*	*8 priedas SND sauga*
Variklio šilumos nuostoliai šiluma – vanduo	M				
	N				
	O				
Variklio šilumos nuostoliai šiluma – oras Ž. *1 pastabą*	M	Taip	Taip		
	N	Taip	Taip		
	O				
Variklio šilumos nuostoliai šiluma – tepalai	M	Taip	Taip		
	N	Taip	Taip		
	O				
Dujiniai degalai šildytuvas Ž. *2 pastabą*	M	Taip	Taip	Taip	Taip
	N	Taip	Taip	Taip	Taip
	O	Taip	Taip	Taip	Taip
Skystasis kuras šildytuvas Ž. *2 pastabą*	M	Taip	Taip	Taip	
	N	Taip	Taip	Taip	
	O	Taip	Taip	Taip	

Šildymo sistema	*Transporto priemonės kategorija*	*4 priedas Oro kokybė*	*5 priedas Temperatūra*	*6 priedas Išmetimas*	*8 priedas SND sauga*
Elektrinis šildytuvas Ž. *2 pastabą*	M		Taip		
	N		Taip		
	O		Taip		
Heat pump	M	Taip	Taip		
	N	Taip	Taip		
	O	Taip	Taip		

1 pastaba. Šie bandymų reikalavimai netaikomi 3 priedo reikalavimus atitinkančioms šildymo sistemoms.
2 pastaba. Ne salone įrengti šildytuvai, kuriuose vanduo naudojamas kaip šilumnešis, laikomi atitinkančiais 4 ir 5 priedų reikalavimus.

6.3. Specifikacijos. Degimo šildytuvai

Degimo šildytuvams taikomi papildomi reikalavimai nustatyti 7 priede.

7. TRANSPORTO PRIEMONĖS ARBA SUDEDAMOSIOS DALIES TIPO PATVIRTINIMO PAKEITIMAS IR PATVIRTINTO TIPO IŠPLĖTIMAS

7.1. Apie kiekvieną tam tikro tipo pakeitimą pranešama tipą patvirtinusiai tipo patvirtinimo institucijai. Tuomet ta institucija gali:

7.1.1. manyti, kad pakeitimai greičiausiai neturės pastebimo neigiamo poveikio ir kad bet kokiu atveju transporto priemonė vis tiek atitinka reikalavimus; arba

7.1.2. reikalauti iš techninės tarnybos, atsakingos už bandymus, kitos bandymų ataskaitos.

7.2. Apie tipo patvirtinimą arba nepatvirtinimą, nurodant pakeitimus, šią taisyklę taikančioms Susitarimo šalims pranešama 4.3 punkte aprašyta tvarka.

7.3. Patvirtintą tipą išplečianti kompetentinga institucija suteikia išplėtimo serijos numerį ir praneša apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama šios taisyklės 1 priedo 2 dalies 1 arba 2 priedėlyje pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

8. Gamybos atitiktis

Gamybos atitikties kontrolės procedūros turi atitikti nustatytąsias Susitarimo 2 priedėlyje (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) ir jas taikant galioja toliau nurodyti reikalavimai.

8.1. Pagal šią taisyklę patvirtinta transporto priemonė ir sudedamosios dalys turi būti pagamintos taip, kad atitiktų tipą, patvirtintą pagal 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.

8.2. Tipą patvirtinusi tipo patvirtinimo institucija gali bet kuriuo metu patikrinti kiekvienoje gamybos įmonėje taikomus atitikties kontrolės metodus. Paprastai šios patikros atliekamos kartą per dvejus metus.

9. Sankcijos už gamybos neatitiktį

9.1. Pagal šią taisyklę suteiktas transporto priemonės tipo patvirtinimas gali būti panaikintas, jeigu nesilaikoma 5 ir 6 dalyse nustatytų reikalavimų.

9.2. Jeigu šią taisyklę taikanti Susitarimo šalis panaikina savo anksčiau suteiktą patvirtinimą, ji apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims nedelsdama praneša naudodama šios taisyklės 1 priedo 2 dalies 1 arba 2 priedėlyje pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

10. Visiškas gamybos nutraukimas

Visiškai nutraukęs pagal šią taisyklę patvirtinto tipo transporto priemonių gamybą, patvirtinimo sertifikato turėtojas apie tai informuoja tipą patvirtinusią instituciją. Tokį pranešimą gavusi institucija apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama šios taisyklės 1 priedo 2 dalies 1 arba 2 priedėlyje pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

11. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai

Šią taisyklę taikančios Susitarimo šalys Jungtinių Tautų sekretoriatui praneša už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų, kurios tvirtina tipą ir kurioms turi būti siunčiami pranešimai apie kitose šalyse patvirtintą tipą, patvirtinto tipo išplėtimą, tipo nepatvirtinimą ar patvirtinimo panaikinimą, pavadinimus ir adresus.

1 PRIEDAS

1 DALIS

1 PRIEDĖLIS

PAVYZDINIS INFORMACINIS DOKUMENTAS

(dėl transporto priemonės tipo, vadovaujantis taisyklės 4.3 punktu, susijusio su šildymo sistemos ir su transporto priemonės EEK tipo patvirtinimu, atsižvelgiant į šildymo sistemą)

Jeigu šildymo sistemos ar sudedamosios dalys valdomos elektroniniais valdikliais, turi būti pateikti duomenys apie tų valdiklių darbinius parametrus.

0. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

0.1. Markė (gamintojo prekybinis pavadinimas): .....

0.2. Tipas ir bendras (-i) komercinis (-iai) aprašymas (-ai) .....

0.3. Tipo identifikavimo priemonė (jeigu transporto priemonė ja paženklinta): .....

0.4. Minėto žymens vieta: .....

0.5. Transporto priemonės kategorija ([1]):.....

0.6. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

0.7. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

1. BENDROSIOS TRANSPORTO PRIEMONĖS KONSTRUKCIJOS YPATYBĖS

1.1. Tipinės transporto priemonės nuotraukos ir (arba) brėžiniai:

2. JĖGAINĖ

2.1. Gamintojo suteiktas variklio kodas: .....
(pažymėtas ant variklio arba kitomis identifikavimo priemonėmis)

2.2. Veikimo principas: priverstinis uždegimas/slėginis uždegimas/keturtaktis/dvitaktis ([2])

2.3. Cilindrų skaičius ir išdėstymas: .....

2.4. Didžiausia naudingoji galia: ..... kai ..... min^{-1}
(gamintojo nurodyta vertė)

2.5. Aušinimo sistema (skystis/oras) ([2])

2.6. Variklio temperatūros kontrolės mechanizmo vardinis nuostatis: .....

2.7. Pripūtimo kompresorius: Taip/ne ([2])

2.7.1. Tipas (-ai) .....

2.7.2. Sistemos aprašas (pvz., didžiausias pripūtimo slėgis: ..... kPa, išmetamųjų dujų slėgio reguliavimo įtaisas, jeigu naudojamas):

3. KĖBULAS

3.1. Glaustas transporto priemonės aprašymas atsižvelgiant į šildymo sistemą, jeigu šildymo sistemoje naudojama variklio aušinimo skysčio šiluma: .....

3.2. Glaustas transporto priemonės tipo aprašymas atsižvelgiant į šildymą, jeigu aušinimo oras arba variklio išmetamosios dujos naudojamas kaip šilumos šaltinis, įskaitant: .....

3.2.1. šildymo sistemos išdėstymo brėžinį, kuriame nurodyta jos padėtis transporto priemonėje: .....

3.2.2. šilumos sistemų, šildymui naudojančių išmetamąsias dujas, šilumokaičio arba sudedamųjų dalių, kuriose vyksta šilumos mainai, išdėstymo brėžinį (jei tai yra variklio aušinimo orą šildymui naudojančios šildymo sistemos): .....

3.2.3. Šilumokaičio arba atitinkamų sudedamųjų dalių, kuriose vyksta šilumos mainai, pjūvis, nurodant sienelės storį, naudotas medžiagas ir paviršiaus charakteristikas: .....

3.2.4. turi būti nurodyti kitų svarbių šilumos sistemos sudedamųjų dalių, kaip, pavyzdžiui, šildytuvo ventiliatorius, techniniai reikalavimai, atsižvelgiant į jų konstravimo metodą ir techninius duomenis: .....

3.3. Trumpas transporto priemonės aprašymas atsižvelgiant į degimo šildymo sistemą ir automatinę kontrolę: .....

3.3.1. degimo šildytuvo, oro įleidimo sistemos, išmetimo sistemos, degalų bako, degalų tiekimo sistemos (įskaitant vožtuvus) ir elektros jungčių išdėstymo brėžinys, kuriame nurodoma jų vieta transporto priemonėje.

3.4. Didžiausia sunaudojama elektros galia: ..... kW

---

(1) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, 2 punktas

(2) Išbraukti, kas netaikoma

2 PRIEDĖLIS

PAVYZDINIS INFORMACINIS DOKUMENTAS

(dėl šildymo sistemos tipo, susijęs su šildymo sistemos EEK tipo patvirtinimu pagal taisyklės 4.3 punktą, atsižvelgiant į eksploatavimo saugą)

Jeigu šildymo sistemos ar sudedamosios dalys valdomos elektroniniais valdikliais, turi būti pateikti duomenys apie tų valdiklių darbinius parametrus.

1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1.1. Markė (gamintojo prekybinis pavadinimas): .....

1.2. Tipas ir bendras (-i) komercinis (-iai) aprašymas (-ai) .....

1.3. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

1.4. Jei tai yra sudedamosios dalys ir atskiri techniniai agregatai, EEB patvirtinimo ženklo vieta ir ženklinimo metodas: .....

1.5. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

2. DEGIMO ŠILDYTUVAS (JEI JIS YRA)

2.1. Markė (gamintojo prekybinis pavadinimas): .....

2.2. Tipas ir bendras (-i) komercinis (-iai) aprašymas (-ai): .....

2.3. Tipo identifikavimo priemonė (jeigu šildymo sistema ja paženklinta): .....

2.4. Minėto žymens vieta: .....

2.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

2.6. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

2.7. Bandymo slėgis (jeigu degimo šildytuvas kūrenamas suskystintosiomis naftos dujomis ar pan., dujų slėgis šildytuvo dujų įleidimo angoje): .....

2.8. Išsamus degimo šildytuvo ir visų jo sudedamųjų dalių aprašas, išdėstymo brėžiniai ir montavimo aprašas: .....

2 DALIS

1 PRIEDĖLIS

PRANEŠIMAS

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

pateikė: Institucijos pavadinimas:
.....
.....

dėl transporto priemonės tipo (2): patvirtinimo

patvirtinto tipo išplėtimo

nepatvirtinimo

patvirtinimo panaikinimo

visiško gamybos nutraukimo discontinued

remiantis Taisykle Nr. 122

Patvirtinimo Nr ..... Išplėtimo Nr. .....

Išplėtimo priežastis: .....

I SKIRSNIS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1.1. Markė (gamintojo prekybinis pavadinimas): .....

1.2. Tipas: .....

1.3. Tipo identifikavimo priemonė (jeigu transporto priemonė/sudedamoji dalis/atskiras techninis agregatas (2) (3) ja paženklinti): .....

1.3.1. Minėto žymens vieta: .....

1.4. Transporto priemonės kategorija (4): .....

1.5. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

1.6. EEK patvirtinimo ženklo vieta: .....

1.7. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

II SKIRSNIS

1. Papildoma informacija (kai taikoma):

2. Už patvirtinimo bandymus atsakinga techninė tarnyba:

3. Bandymų ataskaitos data: .....

4. Bandymų ataskaitos numeris: .....

5. Pastabos (jeigu jų yra): .....

6. Vieta: .....

7. Data: .....

8. Parašas: .....

9. Pridedamas patvirtinimą suteikiančiai institucijai pateiktų informacinių dokumentų, kuriuos paprašius galima gauti, turinys.

10. Transporto priemonė patvirtinama vadovaujantis 9 priedo (ADR) reikalavimais: Taip/ne ([2])

([1]) Tipą patvirtinusios/patvirtintą tipą išplėtusios/tipo nepatvirtinusios/tipo patvirtinimą panaikinusios (žr. patvirtinimo nuostatas šioje taisyklėje) šalies skiriamasis numeris.

([2]) Išbraukti, kas netaikoma.

([3]) Jeigu tipo identifikavimo priemonėse yra ženklų, nesusijusių su tipo patvirtinimo sertifikate nurodytų transporto priemonės, sudedamosios dalies ar atskiro techninio agregato tipu, dokumentuose jie žymimi simboliu „?“ (pvz., ABC?? 123??).

([4]) Kaip apibrėžta Suvestinėje rezoliucijoje dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3), dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, 2 punktas

2 PRIEDĖLIS

PRANEŠIMAS

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm))

pateikė: Institucijos pavadinimas:
.....
.....

dėl sudedamosios dalies tipo (2): patvirtinimo

patvirtinto tipo išplėtimo

nepatvirtinimo

patvirtinimo panaikinimo

visiško gamybos nutraukimo

remiantis Taisykle Nr. 122

Patvirtinimo Nr. ..... Išplėtimo Nr. .....

Išplėtimo priežastis: .....

I SKIRSNIS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1.1. Markė (gamintojo prekybinis pavadinimas): .....

1.2. Tipas: .....

1.3. Tipo identifikavimo priemonė (jeigu įtaisas ja paženklintas) (3): .....

1.3.1. Minėto žymens vieta: .....

1.4. Gamintojo pavadinimas ir adresas: .....

1.5. EEK patvirtinimo ženklo vieta: .....

1.6. Surinkimo gamyklos (-ų) adresas (-ai): .....

II SKIRSNIS

1. Papildoma informacija (kai taikoma):

2. Už patvirtinimo bandymus atsakinga techninė tarnyba: .....
.....

3. Bandymų ataskaitos data: .....

4. Bandymų ataskaitos numeris: .....

5. Pastabos (jeigu jų yra): .....

6. Vieta: .....

7. Data: .....

8. Parašas: .....

9. Pridedamas patvirtinimą suteikiančiai institucijai pateiktų informacinių dokumentų, kuriuos paprašius galima gauti, turinys.

([1]) Tipą patvirtinusios/patvirtintą tipą išplėtusios/tipo nepatvirtinusios/tipo patvirtinimą panaikinusios (žr. patvirtinimo nuostatas šioje taisyklėje) šalies skiriamasis numeris.

([2]) Išbraukti, kas netaikoma.

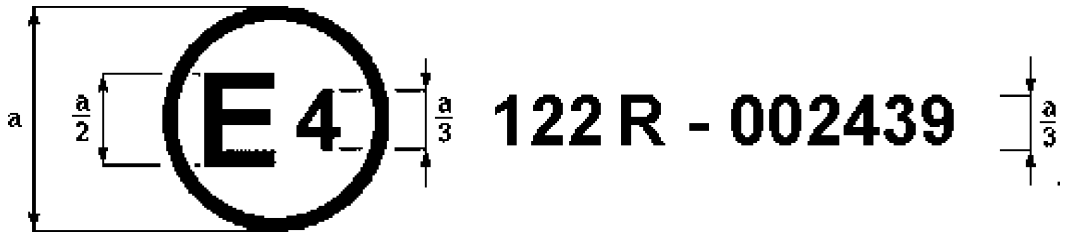
([3]) Jeigu tipo identifikavimo priemonėse yra ženklų, nesusijusių su tipo patvirtinimo sertifikate nurodytų transporto priemonės, sudedamosios dalies ar atskiro techninio agregato tipu, dokumentuose jie žymimi simboliu „?“ (pvz., ABC??

2 PRIEDAS

PATVIRTINIMO ŽENKLŲ IŠDĖSTYMAS

A PAVYZDYS

(Žr. šios taisyklės 4.5 punktą)

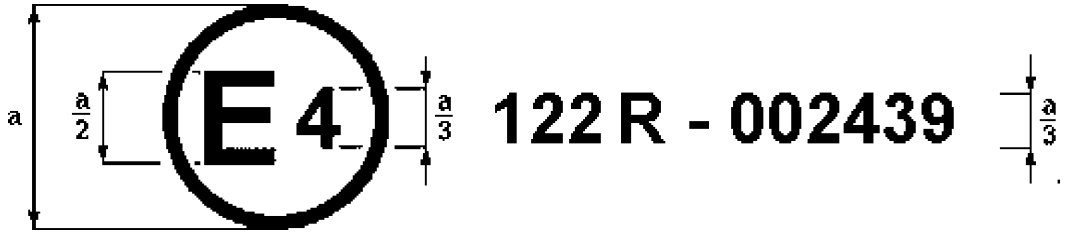

a = 8 mm min

Pavaizduotas prie šildymo sistemos pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad konkretus sudedamosios dalies tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E 4) pagal Taisyklę Nr. 122; jo patvirtinimo numeris – 002439. Patvirtinimo numeris reiškia, kad patvirtinimas suteiktas vadovaujantis Taisyklės Nr. 122 pradinėje redakcijoje nustatytais reikalavimais.

B pavyzdys

(Žr. šios taisyklės 4.4 punktą)

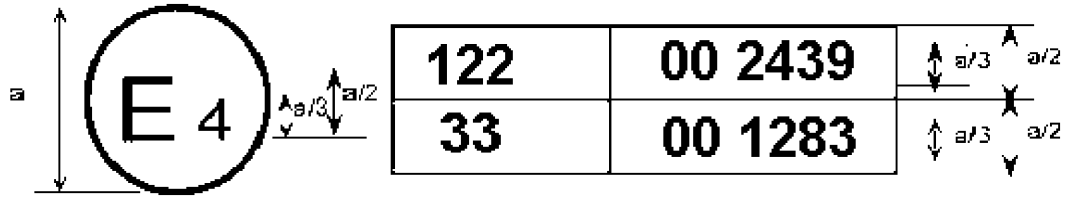

a ≥ 8 mm

Pavaizduotas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad konkretus transporto priemonės tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E 4) pagal III klasės reikalavimus, atsižvelgiant į šildymo sistemą (–as), remiantis Taisykle Nr. 122. Patvirtinimo numeris 00 reiškia, kad patvirtinimas suteiktas vadovaujantis Taisyklės Nr. 122 pradinėje redakcijoje nustatytais reikalavimais.

C pavyzdys

(Žr. šios taisyklės 4.6 punktą)

a ≥ 8 mm

Pavaizduotas prie transporto priemonės pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad konkretus transporto priemonės tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E 4) remiantis taisyklėmis Nr. 122 ir 33.

Šios taisyklės numeris pateiktas tik kaip pavyzdys./Skaitmenys 00 reiškia, kad tą dieną, kurią buvo suteikti atitinkami patvirtinimo liudijimai, galiojo abiejų taisyklių pradinės redakcijos.

3 PRIEDAS

ŠILDYMO SISTEMOMS, NAUDOJANČIOMS ŠILUMOS NUOSTOLIUS, TAIKOMI REIKALAVIMAI. ORAS

1. Šios taisyklės 6.2 punkte nurodyti reikalavimai, taikomi šildymo sistemoms, kuriose įrengti šilumokaičiai, kurių pirmine grandine teka išmetamosios dujos arba užterštas oras, laikomi įvykdytais, jeigu laikomasi šių sąlygų:

2. bet koks ne didesnis kaip 2 barų dujų slėgis šilumokaičio pirminės grandinės sienelėse neturi sukelti dujų nutekėjimo;

3. šilumokaičio pirminės grandinės sienelės neturi būti pagamintos iš nuimamų detalių;

4. šilumokaičio, kuriame vyksta šilumos mainai, sienelė turi būti mažiausiai 2 mm storio, jeigu ji yra pagaminta iš nelegiruotojo plieno;

4.1. jeigu naudojamos kitos medžiagos (įskaitant sudėtines arba dengtąsias medžiagas), sienelės storis turi būti toks, kad šilumokaičio naudojimo laikas būtų toks pat, kaip 4 dalyje nurodytu atveju;

4.2. jeigu šilumokaičio, kuriame vyksta šilumos mainai, sienelė yra emaliuota, tokia emale padengta sienelė turi būti mažiausiai 1 mm storio, o ši emalė turi būti patvari, sandari ir neakytoji;

5. po šilumokaičiu vamzdyje, kuriuo teka išmetamosios dujos, turi būti mažiausiai 30 mm ilgio atvira ir lengvai pasiekiama sritis korozijai tirti;

5.1. šios srities korozijai tirti sienelė neturi būti storesnė nei išmetamųjų dujų vamzdžiai šilumokaičio viduje, o medžiagos, iš kurių pagaminta minėta sienelė, ir jos paviršiaus savybės turi būti palyginami su medžiagomis, iš kurių pagaminti išmetamųjų dujų vamzdžiai, ir pastarųjų paviršiaus savybėmis;

5.2. jeigu šilumokaitis kartu su transporto priemonės duslintuvu sudaro atskirą agregatą, pastarojo įtaiso išorinė sienelė turi būti laikoma 5.1 punkte nurodytus reikalavimus atitinkančia sritimi, kurioje gali atsirasti bet kokia korozija.

6. Jeigu šildymo sistemos, naudojančios šilumos nuostolius, šildydamos naudoja aušinamąjį variklio orą, šios taisyklės 6.2 punkto sąlygos laikomos įvykdytomis net jeigu šilumokaitis nenaudojamas, su sąlyga, kad laikomasi šių sąlygų:

6.1. šildant naudojamas aušinamasis oras susiliečia tik su tais variklio paviršiais, kurie nesudaryti iš nuimamų detalių, ir

6.2. aušinamojo oro grandinės sienelių ir šilumai perduoti skirtų paviršių jungtys turi būti nelaidžios dujoms ir tepalui.

Šios sąlygos pripažįstamos įvykdytomis, jeigu, pavyzdžiui:

— kiekvieną uždegimo žvakę dengiantis korpusas nukreipia bet kokias nutekėjusias dujas už šildomo oro grandinės ribų,

— cilindro galvutės ir išmetimo sistemos vamzdyno jungtis įrengta šildomo oro grandinės išorinėje pusėje,

— tarp cilindro galvutės ir cilindro yra dviguba apsauga nuo protėkio ir bet kokios pro pirmąją jungtį pratekėjusios dujos nukreipiamos už šildomo oro grandinės ribų; apsauga nuo protėkio tarp cilindro galvutės ir paties cilindro išlieka, kai cilindro galvutės veržlės nuo šalčio suplonėja viena trečiąja gamintojo numatyto vardinio sukimo momento; arba

— vieta, kurioje cilindro galvutė yra prijungta prie cilindro, yra už šildančio oro grandinės.

4 PRIEDAS

ORO KOKYBĖS BANDYMO TVARKA

1. Tvirtinant transporto priemonės tipą atliekamas toliau nurodytas bandymas.

1.1. Šildytuvas įjungiamas vienai valandai didžiausia galia ramaus oro sąlygomis (vėjo greitis ≤ 2 m/s), uždarius visus langus ir, jeigu naudojamas degimo šildytuvas, išjungus eigos variklį. Jeigu, nustačius didžiausią galią, šildytuvas po mažiau nei valandos automatiškai išsijungia, matavimus galima atlikti prieš išsijungimą.

1.2. CO kiekis aplinkos ore matuojamas imant mėginius:

1.2.1. transporto priemonės išorėje kuo arčiau šildomo oro įleidimo angos ir

1.2.2. transporto priemonės viduje mažesniu kaip 1 m atstumu nuo šildomo oro išleidimo angos.

1.3. Kad būtų gauti reprezentaciniai rodmenys, matuojama 10 minučių.

1.4. Rodmuo, gautas išmatavus 1.2.2 punkte nurodytoje vietoje, turi būti mažiau kaip 20 CO mln. d. didesnis už rodmenį, gautą išmatavus 1.2.1 punkte nurodytoje vietoje.

2. Jeigu tipo patvirtinimas šildytuvams suteikiamas kaip sudedamosioms dalims, po 5 bei 6 prieduose ir 7 priedo 1.3 punkte nurodytų bandymų atliekamas toliau nurodytas bandymas.

2.1. Šilumokaičio pirminė grandinė išbandoma atliekant nuotėkio tikrinimą, siekiant užtikrinti, kad užterštas oras nesusimaišytų su salonui skirtu šildomu oru.

2.2. Šis reikalavimas pripažįstamas įvykdytu, jeigu, taikant 0,5 hPa slėgmačio slėgį, šilumokaičio nuotėkio srautas yra ne didesnis kaip 30 dm^3/h.

5 PRIEDAS

TEMPERATŪROS MATAVIMO TVARKA

1. Uždarę visus langus, įjunkite šildytuvą vienai valandai didžiausia galia ramaus oro sąlygomis (vėjo greitis ≤ 2 m/s). Jeigu, nustačius didžiausią galią, šildytuvas po mažiau nei valandos automatiškai išsijungia, matavimus galima atlikti anksčiau. Jeigu šildomas oras patenka iš transporto priemonės išorės, bandymas atliekamas ne mažesnės kaip 15 °C aplinkos oro temperatūros sąlygomis.

2. Bet kokios su įprastai keliu važiuojančios transporto priemonės vairuotoju galinčios susiliesti šildymo sistemos dalies paviršiaus temperatūra matuojama kontaktiniu termometru. Nė vienos tokios dalies temperatūra neturi viršyti 70 °C, jei ji yra iš nepadengto metalo, arba 80 °C, jei ji yra iš kitų medžiagų.

2.1. Jei šildymo sistemos dalis (-ys) yra už vairuotojo sėdynės, taip pat perkaitimo atveju, temperatūra neturi viršyti 110 °C.

2.2. Nė vienos įprastai keliu važiuojančios M_1 ir N kategorijos transporto priemonės sistemos dalies, galinčios susiliesti su sėdinčiais keleiviais, temperatūra neturi viršyti 110 °C, išskyrus išleidimo sistemos ardyną.

2.3. Nė vienos įprastai keliu važiuojančios M_2 ir M_3 kategorijos transporto priemonės sistemos dalies, galinčios susiliesti su sėdinčiais keleiviais, temperatūra neturi viršyti 70 °C, jei ji yra iš nepadengto metalo, arba 80 °C, jei ji yra iš kitų medžiagų.

3. Jei šildymo sistemos dalis (-ys) yra už vairuotojo sėdynės ir perkaitimo atveju, temperatūra neturi viršyti 110 °C.

Į saloną patekusio šildomo oro temperatūra matuojama išleidimo angos viduryje ir neturi viršyti 150 °C.

6 PRIEDAS

DEGIMO ŠILDYTUVŲ IŠMETAMŲ MEDŽIAGŲ BANDYMO TVARKA

1. Uždarius visus langus, šildytuvas įjungiamas vienai valandai didžiausia galia ramaus oro sąlygomis (vėjo greitis ≤ 2 m/s) esant 20 ± 10 °C aplinkos oro temperatūrai. Tačiau jeigu, nustačius didžiausią galią, šildytuvas po mažiau nei valandos automatiškai išsijungia, matavimus galima atlikti prieš išsijungimą.

2. Sausų ir nesumaišytų išmetamųjų dujų matavimo atitinkamu matuokliu rezultatai neturi viršyti šioje lentelėje nurodytų dydžių:

Parametras	Šildytuvai, kūrenami dujiniu kuru	Šildytuvai, kūrenami skystuoju kuru
CO	0,1 % tūrio	0,1 % tūrio
NO_x	200 ppm	200 ppm
HC	100 ppm	100 ppm
Bacharacho atskaitos vienetas ([1])	1	4

([1]) Taikomas ASTM D 2156 standarte nurodytas Bacharacho atskaitos vienetas.

3. Bandymas kartojamas nustačius 100 km/h greičiu važiuojančiai transporto priemonei lygiavertes sąlygas (arba didžiausiu konstrukciniu transporto priemonės greičiu, jeigu didžiausias greitis yra mažesnis nei 100 km/h). Šiomis sąlygomis CO vertė neturi viršyti 0,2 % tūrio. Jeigu šildytuvas buvo išbandytas kaip sudedamoji dalis, tvirtinant transporto priemonę, kurioje montuojamas šildytuvas, tipą, bandymo kartoti nereikia.

7 PRIEDAS

DEGIMO ŠILDYTUVAMS TAIKOMI PAPILDOMI REIKALAVIMAI

1. Prie kiekvieno šildytuvo pridedamos naudojimo ir priežiūros instrukcijos, o prie šildytuvų, parduodamų kaip atsarginės dalys, taip pridedamos ir įrengimo instrukcijos.

2. Saugos įranga montuojama kaip degimo šildytuvo arba transporto priemonės dalis, idant, įvykus avarijai, būtų galima reguliuoti bet kurio šildytuvo veikimą. Saugos įranga konstruojama taip, kad, įjungus prietaisą ir liepsnai neužsiliepsnojus ar veikimo metu užgesus, užsidegimo ir įsijungimo laikas, per kurį pradedama tiekti kurą, neviršytų keturių minučių, jei sumontuoti skystojo kuro šildytuvai, arba vienos minutės, jei sumontuoti dujinio kuro šildytuvai ir liepsnos kontrolės įtaisas yra termoelektrinis, o jei jis yra automatinis – 10 sekundžių.

3. Degimo šildytuvas ir šildytuvų, kuriuose vanduo naudojamas kaip šilumnešis, šilumokaitis turi atlaikyti du kartus už normalųjį eksploatavimo slėgį didesnį slėgį arba 2 barų slėgmačio slėgį, nelygu, kuris iš jų yra didesnis. Bandymo slėgis nurodomas informaciniame dokumente.

4. Ant šildytuvo turi būti gamintojo žymuo, kuriame nurodomas gamintojo pavadinimas, modelio numeris ir tipas, taip pat vardinė galia kilovatais. Be to, turi būti nurodytas kuro tipas ir prireikus veikimo įtampa bei dujų slėgis.

5. Uždelstasis degimo orpūčių išsijungimas

5.1. Jeigu yra įrengta degimo orpūtė, turi būti numatytas uždelstasis išsijungimas net jeigu šildytuvas perkaista ir nutrūksta kuro tiekimas.

5.2. Gali būti taikomos kitos priemonės, kuriomis neleidžiama kilti žalai dėl deflagracijos ir išmetamųjų dujų korozinio poveikio, jei patvirtinimo institucijai gamintojas pateikia jų lygiavertiškumo įrodymų.

6. Elektros tiekimo reikalavimai

6.1. Turi būti laikomasi visų su įtampa susijusių techninių reikalavimų, taikomų ± 16 % vardinės įtampos intervalui. Jeigu yra įrengta apsauga nuo minimaliosios įtampos arba viršįtampio, turi būti laikomasi reikalavimų, taikomų vardinės įtampos sąlygomis greta atkirtos taškų esančiai sričiai.

7. Įspėjamoji lemputė

7.1. Aiškiai vairuotojui matoma lemputė turi duoti signalą, kai degimo šildytuvas įjungiamas ar išjungiamas.

8 PRIEDAS

SUSKYSTINTŲJŲ NAFTOS DUJŲ (SND) DEGIMO ŠILDYTUVŲ IR SUSKYSTINTŲJŲ NAFTOS DUJŲ (SND) ŠILDYMO SISTEMŲ SAUGOS REIKALAVIMAI

1. SND NAUDOJANČIOS ŠILDYMO SISTEMOS, SKIRTOS TIK STOVINČIOMS MOTORINĖMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS IR JŲ PRIEKABOMS

1.1. Jeigu motorinėje transporto priemonėje įrengtą SND šildymo sistemą galima naudoti ir transporto priemonei judant, SND degimo šildytuvas ir jos tiekimo sistema turi atitikti šiuos reikalavimus:

1.1.1. SND degimo šildytuvas turi atitikti darniojo standarto EN 624:2011 reikalavimus (Techniniai suskystintų naftos dujų prietaisų reikalavimai. Transporto priemonėse ir laivuose įrengiama uždarosios apytakos patalpų šildymo įranga, naudojanti suskystintas naftos dujas).

1.1.2. Jeigu SND balionas įrengiamas stacionariai, visos sistemos sudedamosios dalys, kurios susiliečia su skystojo pavidalo SND (visos dalys nuo pripildymo įtaiso iki garintuvo ir (arba) slėgio reguliatoriaus), ir susijęs skystosios fazės įrenginys turi atitikti Taisyklės Nr. 67 I ir II dalių ir 3–10, 13 bei 15–17 priedų techninius reikalavimus. Tačiau SND baliono įrengimas O kategorijos transporto priemonėse turi atitikti darniojo standarto EN 1949:2011 techninius reikalavimus.

1.1.3. Transporto priemonėje sumontuotos SND naudojančios šildymo sistemos dujinės fazės įrenginys turi atitikti darniojo standarto EN 1949:2011[1] reikalavimus. (Buitinių suskystintųjų naftos dujų sistemų įrengimo gyvenamosiose poilsinėse ir kitose transporto priemonėse techniniai reikalavimai).

1.1.4. SND tiekimo sistema konstruojama taip, kad sumontuotam SND naudojančiam šildytuvui būtų tiekiamas tinkamos fazės ir reikiamo slėgio SND. Iš visam laikui įrengto SND baliono leidžiama vienu metu tiekti tiek dujinės, tiek skystosios fazės SND. Tarp motorinės transporto priemonės ir priekabos neturi būti jokios dujų įrenginio jungties.

1.1.5. Visam laikui įrengto SND baliono skysčio išleidimo angoje, pro kurią SND tiekiamos šildytuvui, turi būti įrengtas nuotolinio valdymo vožtuvas su srauto ribotuvu, kaip nustatyta Taisyklės Nr. 67 17.6.1.1 punkte. Nuotolinio valdymo darbinis vožtuvas su srauto ribotuvu valdomas taip, kad automatiškai išsijungtų per penkias sekundes nuo transporto priemonės variklio išjungimo, kad ir kokia būtų uždegimo jungiklio padėtis. Jeigu per tas penkias minutes įsijungia šildytuvo arba SND tiekimo sistemos įjungiklis, šildymo sistema gali ir toliau veikti. Šildymą visada galima įjungti pakartotinai. Ši dalis netaikoma priekaboms. Ant priekabų greta pripildymo vietos turi būti žymuo, kuriame nurodyta, kad pildant visam laikui įrengtą SND balioną šildytuvas turi būti išjungtas.

1.1.6. Jeigu iš visam laikui įrengto SND baliono ar atskiro (–ų) kilnojamojo (–ųjų) SND cilindro (–ų) tiekiamos dujinės fazės SND, turi būti imtasi tinkamų priemonių, siekiant užtikrinti, kad:

1.1.6.1. į slėgio reguliatorių arba SND degimo šildytuvą nepatektų skystojo pavidalo SND (gali būti naudojamas atskirtuvas) ir

1.1.6.2. atsitiktinio atsikabinimo atveju neįvyktų nekontroliuojamas nutekėjimas. Siekiant sustabdyti suskystintųjų naftos dujų srautą tiesiog už cilindro ar reguliatoriaus, pritvirtinto prie baliono, arba jų viduje įrengimas įtaisas. Jeigu reguliatorius pritvirtinamas atskirai nuo cilindro ar baliono, įtaisas įrengiamas tiesiog prieš cilindro ar baliono žarną ar vamzdį (aukšto slėgio apsauga), o reguliatoriuje arba už jo prireikus pritvirtinamas papildomas įrenginio apsaugos nuo žemo slėgio įtaisas (žemo slėgio apsauga).

1.1.7. Jeigu tiekiamos skystosios fazės SND, garintuvo ir slėgio reguliatoriaus sąranka atitinkamai šildoma tinkamo šaltinio tiekiama šiluma.

1.1.8. Motorinėse transporto priemonėse, kurių varymo sistemos naudoja SND, SND degimo šildytuvas gali būti prijungtas prie to paties stacionariai sumontuoto SND baliono, iš kurio SND tiekiamos varikliui, su sąlyga, kad varymo sistema atitinka saugos reikalavimus. Jeigu šildymui naudojamas atskiras SND balionas, šiame balione turi būti įrengtas atskiras pripildymo įtaisas.

2. SND NAUDOJANČIOS ŠILDYMO SISTEMOS, SKIRTOS TIK STOVINČIOMS VARIKLINĖMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS IR JŲ PRIEKABOMS

2.1. SND degimo šildytuvas ir SND šildymo sistemos tiekimo sistema, skirta tik stovinčioms transporto priemonėms, turi atitikti šiuos reikalavimus:

2.1.1. netoli nuo šildymo sistemos valdymo įtaiso, prie skyriaus, kuriame laikomi kilnojamieji SND cilindrai, visam laikui pritvirtinami žymenys, rodantys, kad transporto priemonei judant SND šildytuvas turi būti išjungtas, o kilnojamojo SND cilindro vožtuvas turi būti uždarytas;

2.1.2. SND degimo šildytuvas turi atitikti 1.1.1 punkto reikalavimus;

2.1.3. SND sistemos dujinės fazės įrenginys turi atitikti 1.1.3 punkto reikalavimus.

9 PRIEDAS

ADR APIBRĖŽTOMS TAM TIKROMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS TAIKOMOS PAPILDOMOS NUOSTATOS

1. TAIKYMO SRITIS

Šis priedas taikomas tam tikroms transporto priemonėms, kurioms Europos sutartimi dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais (ADR) nustatyti specialūs degimo šildytuvų ir jų įrengimo reikalavimai

2. TERMINŲ APIBRĖŽTYS

Šiame priede vartojamos ADR 9.1 skyriuje nustatytų transporto priemonių žymenų EX/II, EX/III, AT, FL OX ir MEMU apibrėžtys.

Transporto priemonės, patvirtintos kaip atitinkančios pagal šį priedą EX/III transporto priemonėms taikomus reikalavimus, laikomos atitinkančiomis MEMU transporto priemonėms taikomus reikalavimus.

3. TECHNINĖS NUOSTATOS

3.1. Bendrosios nuostatos (EX/II, EX/III, AT, FL, OX ir MEMU transporto priemonės)

3.1.1. ([1]) Degimo šildytuvai ir jų išmetamųjų dujų pašalinimo sistemos turi būti sukonstruoti, išdėstyti, apsaugoti ar uždengti taip, kad nekiltų jokia nepageidaujama krovinio įkaitimo ar užsidegimo rizika. Šis reikalavimas laikomas įvykdytu, jei įrenginio kuro bakas ir išmetimo sistema atitinka toliau nurodytas nuostatas.

— Įrenginio kuro tiekimo bakai turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) bet kokio nutekėjimo atveju degalai turi tekėti ant žemės, nekontaktuodami su įkaitusiomis transporto priemonės dalimis ar kroviniu;

b) prie degalų bakų, kuriuose laikomas benzinas, degalų pripildymo angos įrengiama veiksminga liepsnos gaudyklė arba uždoris, kuriuo užsandarinama anga.

— Išmetimo sistema, taip pat ir išmetimo vamzdžiai, išdėstomi arba apsaugomi taip, kad nekiltų jokia krovinio įkaitimo ar užsidegimo rizika. Išmetimo sistemos dalys, esančios tiesiog po degalų baku (dyzelino), turi būti bent 100 mm nuo jo arba apsaugotos šiluminiu ekranu.

3.1.2. Degimo šildytuvai įjungiami rankiniu būdu. Draudžiama naudoti programuojamuosius įtaisus.

3.2. EX/II, EX/III ir MEMU transporto priemonės

Neleidžiama eksploatuoti dujinį kurą naudojančių degimo šildytuvų.

3.3. FL transporto priemonės

3.3.1. Turi būti numatyti bent šie degimo šildytuvų išjungimo būdai:

a) pagal konstrukciją vairuotojo kabinoje numatytas rankinis išjungimas;

b) transporto priemonės variklio išjungimas; tokiu atveju šildymo įtaisą vairuotojas gali vėl įjungti rankiniu būdu;

c) kurą tiekiančio siurblio įjungimas motorinėje transporto priemonėje, kuria vežami pavojingi kroviniai.

3.3.2. Išjungus degimo šildytuvus, jie gali veikti inertiškai. Taikant 3.3.1 punkto b ir c papunkčiuose nurodytus metodus ir pasirinkus tinkamas priemones, degimo oro tiekimas nutraukiamas po ne ilgesnio kaip 40 sekundžių inercinio režimo ciklo. Naudojami tik tokie šildytuvai, kurių šilumokaičiai, remiantis pateiktais įrodymais, bet kuriuo normalaus naudojimo metu gali išlaikyti sutrumpintą 40 sekundžių inercinio režimo ciklą.

([1]) Atitiktis šio punkto reikalavimams patikrinama naudojant sukomplektuotą transporto priemonę.